

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros Decretalium, Tomus ...

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. II. In quibus casibus spoliatus non restituatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

nem fieri oportet; ut integra omnis proprietatis causa servetur.

¶ 1185.

Ex his juribus deducitur 1. petitionem agentis possessorio *unde vi*, esse *privilegiatam*, ut exposuimus *num. preced.* consequenter, ante restitutionem à spoliatore factam, etsi opponat proprietatem, vel quamvis aliam exceptionem (exceptis, ut dixi, certis casibus) nec spoliatorem esse audiendum; nec Actorem illi quicquam respondere cogendum, nisi prius restitutus sit; quo fit, spoliatori condemnato ad restitutionem, nec appellationem esse concedendam; nec admittendum etiam solum per interlocutoriam, ad probationes contra petitionem Actoris proferendas; secus facta restitutione. Inutiliter enim adduceret suas oppositiones; ex his enim quid concludet Judex, si Actor non respondeat? nec enim legali suo privilegio, quo eximitur ab onere respondendi, a iudice privari potest, ante factam restitutionem, saltem momentaneam.

¶ 1186.

Dixi, agentis possessorio *unde vi*; nam agenti possessorio *adipiscenda*, vel *retinenda* (ubi Reus opponit proprietatem, in continenti probandam) hoc privilegium concessum non est; ex illa verò *L. unica*, specialiter habetur, per appellationem in possessorio condemnati (si concederetur) non suspendi executionem sententiæ, à qua fuit appellatum, esto talis appellatio concedi non debeat, etiam tunc, quando Reus in possessorio *adipiscenda* condemnatus est; cum, si velit agere petitorio contra Victorem in eo possessorio, id ei integrum maneat; ac executio sententiæ condemnatoriæ porrigatur ad possessionem solum momentaneam, si condemnatus vincat in petitorio.

¶ 1187.

Quæ ad usque dicta sunt, confirmari possunt ex c. *In literis 5. h. t.* nam, cum Episcopus Brixienfis quævisset ab Alexandro III. de qua quæstione agi debeat, quando quis dicit, se de possessione violenter ejectum: & Adversarius dicit, eum non fuisse Canonicè institutum? respondit Pontifex: prius de violenta ejectione, quam de canonica institutione agi debere: quia *Prædo etiam est secundum rigorem juris restituendus*. Nam ex hac resolutione sequitur, beneficii spoliationem proponenti, & ejus restitutionem petenti, non nocere, licet ei opponatur defectus cano-

nica institutionis; cum quæstio spoliationis præcedere debeat quæstionem proprietatis, exceptis certis casibus, de quibus à *n. 1188.* quod maxime confirmatur ex illis verbis: quia prædo etiam secundum juris rigorem est restituendus, de quo casu agimus superius. Nec obstat, causam possessionis, & proprietatis simul debere terminari; nam qualiter hoc intelligendum veniat? diximus à *numer. 1176.*

§. II.

In quibus casibus spoliatus non restituatur?

PRæcedente §. diximus, agentem possessorio *unde vi*, contra spoliatorem, habere petitionem *privilegiatam* à lege, vi cuius, antequam à spoliatore restitutus sit, nec audiendus sit spoliator, licet contra petitionem Actoris, seu spoliati aliquid opponat; nec spoliatus cogendus ei respondere in petitorio, nisi in certis casibus exceptis. Inter istos est. 1. si quis Conjugum alterum vindicet in manum in iudicio; nam si tali casu Reus opponat exceptionem consanguinitatis, prius de hac exceptione audiri debet Reus, quam fiat restitutio, ut habetur c. 1. de ordine cognit. de quo jam egimus à *n. 875.*

Alter est, si agenti possessorio *unde vi*, à Reo per exceptionem opponatur proprietas, seu Dominium; & Actor consentiat, ut ante restitutionem cognoscatur de exceptione Rei, & hic ad ejus probationem admittatur, etiam ante factam restitutionem; ut habetur c. *Licet 1. h. t.* de quo actum est supra, *n. 1184.* Tertius casus est, quando ex ipsis actis notorium est, spoliato nullum jus competere; sed spoliatori; tunc enim restituendus non est, nec privilegiatam habet petitionem, quod tamen intellige, *saltem de jure canonico*, si etiam jus spoliatoris notorium sit; non autem secus; cum etiam Prædo restituendus sit per c. *in literis*, de quo *numer. 1187.*

Quartus casus est, si ex restitutione vertatur periculum animæ; tunc enim fieri

fieri non debet, antequam cognoscatur de oppositione contraria, ut habetur c. *Liberis*. 13. h. t. ubi, cum Pontifici proposita fuisset hæc quæstio, *an Viro petenti restitutionem Uxoris, quæ ab eo, sua quidem reverentia, divertit, sed exceptionem consanguinitatis objecit in gradu, in quo Sedes Apostolica dispensare non potest, vel non consuevit, & paratas obtulit probationes, restitutio concedenda sit, antequam Rea in judicio audiatur?* ad hæc quæstionem Innocentius III. ita respondit: *circa solutionem propositæ quæstionis diversas esse sententias diversorum; & postea relatis istorum opinionibus (nullam tamen improbens) resolvit, ubi periculum est secuturi peccati, restitutione facta quoad thorum, non faciendam quoad thorum; faciendam tamen in cæteris, v. g. quoad cohabitationem; & recepto juramento malitiæ super impedimento dirimente, quod opponitur, cognoscendum, prout fufius de hoc agemus in seqq.*

1191. Quintus est, si factâ restitutione spoliationis (esto spoliator legitimè probaret eam sibi debitam) sequeretur irreparabile damnum, vel magna perturbatio in populo, publicum scandalum, &c. Rationem dat Pirhing *h. t. n. 28.* quia in his, & similibus casibus, posito, quod spoliator probet, sibi Dominium rei competere, modicum præjudicium spoliato infertur, dum ei possessio momentanea aufertur, seu, quamdiu retinere non possit; siquidem mox in judicio petitorio succumbet, eamquæ iterum amittet. Hæc ratio rectè procedit, ubi spoliatus non est etiam benefundatus in petitorio; hinc, ubi de proprietate Actoris competente constaret, & is solùm ageret ad restitutionem possessionis, qua vi dejectus est, non videtur locus huic exceptioni, nisi mala, quæ factâ restitutionis præstandæ sententiâ sequerentur, talia sint, quæ intuitu boni communis meritò præferri debeant privato commodo spoliati.

1192. Sextus est, si quis, postquam *rem indubitata, ac notoriè suam* autoritate propria occupavit ex eo capite, quod illa viâ juris obtinere non valuerit, vel ob potentiam Adversarii nullum Judicem, seu Superiorem recognoscens, aut admittentis, vel ob defectum Judicis aut nolentis, aut

non valentis ei justitiam administrare. Nam licet alias nemo, in causa propria, jus sibi dicere possit, etiam in defectu Judicis, ordinè judiciario prætermisso; hoc tamen non procedit in isto casu, cum hic cesset ratio hujus prohibitionis; ordo enim juris servari non potest, ut ponit casus, & damnum, quod subiret, restitutione fieret irreparabile; sic D. Thomas 2. 2. q. 66. a. 5. ad 3.

Septimus est, si agenti possessorio unde *vi* Reus vicissim opponat spoliationem ab ipso commissam, ut dicitur c. *cum dilectus* 2. & c. *Super spoliatione* 4. de ordine cognition. de quibus jam egimus à n. 884. & 893. Octavus est, si spoliatus impedimento canonico, vel pacto de non petenda restitutione, vel facta transactione, vel spontanea cessione impediatur. Alii casus excepti poterunt colligi ex dicendis in seqq.

§. III.

An, & qualiter petitio restitutionis privilegiata sit in causis spiritualibus?

1194. PRIMA quæstio est de causis beneficiâbus; an spoliatus agens ad restitutionem, ante omnia restituendus sit, juxta dicta à n. 1184. pro quo not. aliud esse, quod quis sine canonica institutione beneficium obtineat quoad proprietatem; aliud, quoad possessionem; primum omnino verum est; at secundum negatur. Hinc enim est, quod quis beneficium bonâ fide pacificè possidens per trientium, sine alio titulo, viâ præscriptionis illud acquirat, ut tradit Sanchez *l. 7. in decal. c. 29. à n. 89.* Lessius *L. 2. de just. c. 6. n. 35.* & alii; quo posito:

1195. Resp. agentem, in causa beneficiâli possessorio unde *vi*, ante omnia restituendum esse, non obstante, quod illi proprietatem, vel defectum canonicæ institutionis Reus opponat, prout deducitur ex c. *in literis* 5. h. t. de quo V. dicta n. 1187. hoc tamen limitant aliqui, ut non procedat, quando notoriè constaret de defectu proprietatis; sic Menoch. *remed. 1. recuperand. n. 233.* Mascard.